

ROMUALD SZEREMIETIEW

Ur. 25 X 1945, Olmonty koło Białegostoku.

Por. rez. WP, dr hab. nauk wojskowych, prof. Akademii Obrony Narodowej, szef Biura Inicjatyw Obronnych przy AON, publicysta, polityk.

Rodzice: Irena z domu Lubowicka i Mikołaj Szeremietiew, ppor. WP. Ojciec Rosjanin, z zawodu felczer weterynarii, obywatel ZSRR, został wcielony do armii sowieckiej i następnie skierowany do I. Armii WP. W Białymstoku poznał przyszłą żonę, przyjął katolicyzm, zawarł związek małżeński i zdezerterował z wojska, ponieważ nie chciał – jak wspomina Irena Szeremietiew – uczestniczyć w niewoleniu Polski przez Sowiety. Ukrywał się, poszukiwany przez NKWD został na pocz. listopada 1945 r. aresztowany i wywieziony do ZSRR skąd nie wrócił.

Romuald Szeremietiew po ukończeniu szkoły podstawowej w Olmontach i wyjeździe matki na Dolny Śląsk mieszkał w Legnicy. Tam ukończył Zasadniczą Szkołę Zawodową i pracował w fabryce jako wykwalifikowany robotnik. Odbił Zasadniczą Służbę Wojskową w podoficerskiej szkole wojsk łączności w Strzegomiu, był dowódcą drużyny (1965-67). Zdał maturę w Liceum Ogólnokształcącym dla pracujących w Legnicy. Od 1968 r. studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego uzyskując w 1972 r. stopień magistra praw.

Od 1964 r. działał w środowiskach niezależnych. W grupie samokształceniowej przy duszpasterstwie ojców Franciszkanów w Legnicy. Współdziałał z konspiracyjną organizacją „RUCH” – kolportował biuletyn. W marcu 1968 r., pobity przez MO w czasie demonstracji w Legnicy. Od 1972 r. był członkiem ścisłego kierownictwa w konspiracyjnym Nurcie Niepodległościowym. Działalność niepodległościową prowadził także na terenie organizacji kontrolowanych przez PZPR, w Stronnictwie Demokratycznym (1966-1970), Zrzeszeniu Studentów Polskich (1970-1972) i w Stowarzyszeniu PAX (1974-1978). Z SD został usunięty za protest przeciwko masakrze robotników na Wybrzeżu w grudniu 1970. Przeciwwstawił się przekształceniu ZSP w „Socjalistyczny” Związek Studentów Polskich, a pod odmową wstąpienia do PZPR został usunięty ze studiów doktoranckich. Za szczególnie groźną SB uznała jego działalność w PAX-ie mającą na celu przekształcenie Stowarzyszenia w organizację opozycyjną. Dla uniemożliwienia tego zamiaru SB podjęła działania operacyjne pod nazwą „Burza”.

*

W końcu 1978 r. po usunięciu z PAX przystąpił do jawnej działalności niezależnej w Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Zakładał Konfederację Polski Niepodległej w 1979 r., pierwszą jawną partię dążącą do odzyskania przez Polskę niepodległości. Był stale inwigilowany przez SB (figurant „Taktyk”), represjonowany, wielokrotnie aresztowany i pozbawiony pracy. W miejscu zamieszkania (Leszno Wlkp.) SB prowadziła przeciwko niemu odrębną operację o kryptonimie „Polip” (W 1990 r. zniszczono 40 tomów akt z tej operacji). Po aresztowaniu przewodniczącego KPN, w czerwcu 1980 r., pełnił jego obowiązki. Od listopada 1980 r. był poszukiwany listem gończym, aresztowany w Katowicach 21 stycznia 1981 r. W procesie kierownictwa KPN, który trwał od 15 czerwca 1981 r. do 8 października 1982 r. został skazany przez sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego na 5 lat więzienia za „próbę obalenia ustroju PRL”. Osadzony najpierw w Areszcie Śledczym w Warszawie, a następnie w ciężkim więzieniu w Barczewie koło Olsztyna. (w celi obok, przebywał zbrodniarz hitlerowski Erich Koch). Kierował zwycięskim buntem więźniów politycznych. Z tego powodu władze PRL usiłowały wytoczyć mu nowy proces i przedłużyć wyrok. Przebywał w szpitalu więziennym skąd na podstawie warunkowej amnestii został zwolniony z więzienia w końcu lipca 1984 r.

Po ogłoszeniu stanu wojennego SB aresztowało żonę Szeremietiewa Izabelę. Osadzono ją w więzieniu w Ostrowie Wielkopolskim. Usiłowano wymusić podpisanie tzw. lojalki. Izabela Szeremietiew nie uległa naciskom SB.

Różnica zdań co do programu i koncepcji działania KPN z Leszkiem Moczulskim spowodowały, że w grudniu 1984 r. wraz z kolegami wystąpił z Konfederacji. W dniu 22 stycznia 1985 r. ogłosił założenie konspiracyjnej Polskiej Partii Niepodległościowej. Był przewodniczącym PPN i twórcą jej programu. Doprowadził do utworzenia Porozumienia Partii i Organizacji Niepodległościowych stanowiącego skuteczną formułę współdziałania ruchu niepodległościowego przez okres kilku lat. Zorganizował konferencję PPiON „Emigracja – Kraj” na terenie Austrii.

W 1986 r. wyjechał na stypendium do Instytutu Najnowszej Historii Polski Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. Przez kilka miesięcy przebywał w USA i Kanadzie oraz w Europie Zach. Miał okazję poznać wielu polityków amerykańskich i europejskich oraz polskie ośrodki emigracyjne. Publikował w prasie zagranicznej i w polonijnej. Występował w Radiu Wolna Europa, Głosie Ameryki, BBC, Radio Canada i innych. Był w Instytucie Literackim Jerzego Giedroycia w Paryżu. Współpracował z władzami RP na Uchodźstwie. Za działalność niepodległościową został odznaczony przez prezydenta RP na Uchodźstwie krzyżem kawalerskim orderu Polonia Restituta.

W 1988 r. brał udział w strajkach w Gdańsku – protestował przeciwko poddaniu strajków. Jako przeciwnik ugody z władzami PRL odrzucił propozycję wspierania „Okrągłego Stołu”. Został podany inwigilacji najpierw przez SB, a następnie przez Urząd Ochrony Państwa (operacja „Hydra”). Działał w Grupie Roboczej Komisji Krajowej „Solidarności” wraz z Andrzejem Gwiazdą, Sewerynem Jaworskim, Marianem Jurczykiem, Jerzym Kropiwnickim, Andrzejem Słowikiem. W 1990 r. po zakończeniu działalności konspiracyjnej PPN i rejestracji partii w sądzie nawiązał współpracę z Komitetem Obywatelskim. Wraz z KO i Porozumieniem Centrum PPN stworzyła koalicję wyborczą w wyborach 1991 r. W rządzie premiera Jana Olszewskiego został w lutym 1992 r. wiceministrem Obrony Narodowej, a następnie ministrem (kierownikiem resortu). Po odwołaniu z MON jego następcą Janusz Onyszkiewicz wydał zakaz wpuszczania Szeremietiewa do jednostek wojskowych oraz instytucji MON. Był inwigilowany przez WSI oraz UOP (tzw. inwigilacja prawicy). W tym czasie miały miejsce dwa uszkodzenia jego samochodu, które o mało nie spowodowały katastrofy. Współorganizował Ruch dla Rzeczypospolitej włączając w jego skład PPN. W grudniu 1993 r. na Kongresie RdR został wybrany przewodniczącym Ruchu. Organizował porozumienia partii prawicowych w celu utworzenia wspólnej listy wyborczej prawicy. Był współtwórcą list prawicowych w wyborach samorządowych w 1994 r.

Podjął pracę asystenta w Instytucie Nauk Społecznych Politechniki Wrocławskiej i otworzył przewód doktorski na Wydziale Strategiczno-Obronnym w Akademii Obrony Narodowej w Rembertowie. W czerwcu 1995 r. obronił pracę „Kierowanie obronnością RP. Model funkcjonalno – organizacyjny” i uzyskał jako pierwszy cywil tytuł doktora nauk wojskowych w specjalności kierowanie obronnością państwa. Zdał egzamin oficerski i otrzymał awans prezydenta RP na ppor. WP.

We wrześniu 1995 r. współtworzył zjednoczenie partii prawicowych Obóz Patriotyczny. W wyborach prezydenckich 1995 r., po podpisaniu kontraktu wyborczego z kandydatem, udzielił poparcia L. Wałęsie – był zastępcą szefa sztabu wyborczego. Jeden z współorganizatorów Akcji Wyborczej Solidarność, członek Krajowego Zespołu Koordynacyjnego i koordynator Zespołu Programowego ds. Bezpieczeństwa Narodowego AWS (opracował program AWS dotyczący obronności). W wyborach 1997 r. został wybrany na posła III kadencji w Radomiu. Rozwiązał RdR włączając członków partii do tworzonego Ruchu Społecznego AWS, był członkiem władz Ruchu.

W listopadzie 1997 r. został mianowany na stanowisko Sekretarza Stanu I-go Zastępcy Ministra Obrony Narodowej. Zajmował się modernizacją sił zbrojnych oraz zakupami uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Opracował program utworzenia sił Obrony Terytorialnej. Wspierał polski przemysł obronny – był współtwórcą programu restrukturyzacji przemysłu obronnego i lotniczego. Po wstąpieniu Polski do NATO także Narodowy Dyrektor ds. Uzbrojenia w Kwaterze Głównej NATO.

W styczniu 2001 r. obronił pracę „Bezpieczeństwo Polski w XX w.”, a w marcu 2001 r. państwowa komisja w głosowaniu tajnym nadała mu stopień doktora habilitowanego nauk wojskowych.

Od maja 1998 r. był na polecenie min. Onyszkiewicza inwigilowany przez WSI. Zostało to wznowione po objęciu stanowiska ministra przez Bronisława Komorowskiego. W lipcu 2001 r. w związku z medialnymi zarzutami tolerowania korupcji w MON został odwołany z stanowiska. W listopadzie 2001 r. warszawska prokuratura apelacyjna podjęła przeciwko niemu śledztwo. Został w kwietniu 2004 r. oskarżony o korupcje. Proces rozpoczął się w końcu września 2005 r. przed sądem rejonowym w Warszawie. W dniu 24 października 2008 r. sąd wydał wyrok uniewinniający.

Po usunięciu ze stanowiska adiunkta w AON w styczniu 2002 r. podjął pracę jako profesor Krakowskiej Szkoły Wyższej. Od października 2008 r. jest profesorem i kierownikiem katedry w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

W lutym 2009 r. zainicjował Inicjatywę Obywatelską „Wojsko Polskie” na rzecz naprawy stanu obrony narodowej RP.

Napisał:

1. „W obcym interesie. Zarys historii KPP”. (5 wydań) Pierwsze w II obiegu w 1978., str. 98.
2. „Powstań Polsko. Zarys myśli programowej nowej prawicy polskiej”. (3 wydania) Pierwsze w II obiegu 1987., str. 148.
3. „Polityka jest sztuką możliwości”. Warszawa 1989, w II obiegu, Tom 1 i 2, str. 356.
4. „W prawo marsz. O polityce i wojsku”. Warszawa 1993, str. 350.
5. „Sejm, konstytucja, Polska”. Warszawa 1994, str. 82.
6. „Czy mogliśmy przetrwać. Polska a Niemcy w latach 1918-1939”. Warszawa 1994, str. 334.
7. „Obronić Polskę”. Warszawa 1997, str. 123.
8. „Strategia bezpieczeństwa narodowego”. Warszawa 2000, str. 144.
9. „Si vis pacem parabellum. Wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego RP”. Kraków 2004, str. 267.

Kilkaset artykułów opublikowanych w prasie krajowej i zagranicznej. Współautor siedmiu książek. Uczestniczył w pięciu programach badawczych w AON.

Odnaczenia:

Poza orderem *Polonia Restituta* odznaczony krzyżem oficerskim orderu św. Brygidy Szwedzkiej, krzyżem medalu *For Merit* za zasługi dla bezpieczeństwa Republiki Litwy, medalem 25-lecia Solidarności. Jest obywatelem honorowym gminy Juchnowiec Kościelny woj. Podlaskie. Posiada liczne odznaki honorowe WP, w tym: jednostki GROM, 1. pułku specjalnego (komandosów), 6. Brygady Desantowo-Szturmowej.

Na podstawie strony „Polska w potrzebie” - Szeremietiew.pl